

Eurajoki–Lapinjoki-vesistöalueeryhmä

Aika: 17.8. klo 9.30
Paikka: Kauttuan Klubi, Kauttua
Läsnä: Anu Valtonen, Jukka Reko, Ville Kangasniemi, Martti Latva, Matti Jantunen, Oiva Mikola, Johanna Suokanto, Sanna Matintalo, Markku Haukioja, Seppo Varjonen, Reetta Hulmi, Aulis Saarinen, Pasi Tuominen, Rauli Antola, Henna Ryömä, Anne-Mari Ventelä, Teija Kirkkala, Heli Perttula

1. Avaus ja tervehdyssanat

Anne-Mari Ventelä, Pyhäjärvi-instituutista toivotti kokousväen tervetulleeksi ja avasi kokouksen klo 9.30.

2. Ajankohtaiset asiat vesistöalueella

Toiminnanjohtaja Teija Kirkkala, Pyhäjärvi-instituutista, kertoi valmisteilla olevasta Eurajoki-Köyliönjoki –ohjelmasta ja rahastosta. Ensimmäinen versio ohjelmasta on koottu ja se odottaa kuntien (Eurajoki, Eura, Säskylä, Rauma) kommentteja. Rahaston toiminta-alueeseen kuuluu Eurajoki ja sen valuma-alueella sijaitsevat järvet. Pyhäjärvellä ja sen valuma-alueella on oma ohjelmansa. Ohjelman tavoitteena on edistää toiminta-alueen vesienhoitoa, veden laadun turvallisuutta ja veden laadun parantamista. Muita tärkeitä teemoja ohjelmassa ovat virkistyskäyttö, kalastus, ympäristötietoisuus ja luontoarvot. Tavoitteena on, että saataisiin luotua ohjelma, jolla olisi aina viisivuotinen toimikausi. Pyhäjärvi-instituutti toimisi ohjelman toteuttajana ja ohjelman ohjausryhmä koostuisi rahoittajista.

Martti Latva, Vesi-instituutti WANDER:ista, kertoi Central Baltic WATERCHAIN inter-reghankkeen haitta-aineosiosta. Itämeren kuormituksen tutkiminen on vaikeaa, koska pitoisuusmittauksia ei juurikaan ole. Yhtenä pohjana haitta-ainetarkastelussa käytetään Helcomin haitta-ainelistausta. Haitta-aineita tutkitaan enemmän kotitalouksista kuin teollisuudesta, minkä vuoksi lähdeaineisto on haastavaa. Jätevesilaitoksista haitta-aineita ja varsinkin lääkeaineita on jonkin verran tutkittu (SVY ry/Niina Vieno) ja siitä on syntynyt ”Haitalliset aineet jätevedenpuhdistamolla” –hankkeen loppuraportti. Jätevedenpuhdistamojen kautta saadaankin paljon tietoa Itämereen kohdistuvista kuormituspisteistä. Ruotsalaisilta tutkijoilta on hankkeessa saatu tukea haitta-aineiden havainnointiin, tutkimiseen ja vähentämiseen. Tulevaisuudessa tarvitaan lisää mittauksia ja seurantaa. Tämä vaatii kuitenkin rahoitusta, minkä löytäminen on haastavaa. Haitta-aineiden poistamiseen vaadittavaa tekniikkaa on jo keksitty esimerkiksi jätevedenpuhdistukseen, mutta tekniikka on vielä kallista.

Henna Ryömä, Pyhäjärvi-instituutista, kertoi alkaneesta Leader Jokivarsikumppanien rahoittamasta Rannalle –hankkeesta. Rannalle –hankkeen toimenpiteet kohdistuvat Yläneenjokeen ja sen valuma-alueelle. Tavoitteena on päivittää jokivarsien kylien kyläsuunnitelmat vesiensuojelupainotteisiksi, päivittää ”Yläneenjoki – vesiensuojelu ja virkistyskäyttö” –raportti ja toteuttaa pienimuotoisia joen käyttöä ja vedenlaatua parantavia toimenpiteitä kuten opastauluja, rantojen siivousta, melontareittien parantamista sekä pienimuotoista vesiensuojelutoimenpiteiden kunnostusta.

Reetta Hulmi, Köyliönjärven suojeluyhdistyksestä, oli kertomassa Köyliönjärven suojeluyhdistyksen toiminnan aktivoitumisesta. Ranta-asukkaat ja mökkiläiset sekä järven

virkestyskäyttäjät ovat aktivoituneet ja haluavat parantaa Köyliönjärven vedenlaatua. Ketelinojaa pitkin tulee järveen suurin kuormitus ja siihen haluttaisiin päästä vaikuttamaan. Toimenpiteille pyritään saamaan hankerahoitusta ja yhteistyötä tehdään paikallisella ja kaupallisella tasolla. Järvestä ollaan kiinnostuneita ja yhtenä osoituksena on Facebookin <3Köyliönjärvi –ryhmä, jossa on jo yli 400 osallistujaa.

Anne-Mari Ventelä, Pyhäjärvi-instituutista, kertoi alkaneesta hankkeesta: Tutkimuksella ja tiedolla ilmastonmuutoksen vesistövaikutuksia vastaan. Hanke on toiminnassa 2016-2018 ja siinä haetaan tutkimustuloksia sinileivistä, vieraslajeista ja ravinnekuormituksesta. Näiden teemojen tutkimustulokset tuodaan käytännön tasolle ja tässä hyödynnetään TUTTI-hankkeen uutiskirjettä, sosiaalista mediaa ja työpajoja.

Heli Perttula, Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta, kertoi ajankohtaisia asioita ELY:stä ja Satavedestä. ELY:n tehtävienjako tuo muutoksia toimintaan. Vesiyksikön tehtäviin kuuluvat vesivara-asiat, vesienhoitoasiat, pintavesien tilan seuranta ja velvoitetarkkailut. Sisävesien tarkkailusta vastaa Heli Perttula, merialueista Janne Suomela ja velvoitetarkkailusta Harri Helminen. Seurantaohjelmista on karsittu paljon ja kenttätö on käytännössä ajettu alas. Oma näyttö ei ole.

Satavesion toiminut aiemmin projektien kautta ja projektihenkilöstövetoisesti. Tulevana perjantaina on Satavesi-ohjelman ohjausryhmän kokous, jossa käsitellään Satavesi-ohjelman jatkoa ja rahoitusmahdollisuuksia. Tavoitteena on saada aikaan kahden vuoden sopimus Sataveden jatkosta. Kahden vuoden kuluttua on tulossa käyttöön maankuntavirastot ja tulevien muutosten takia sopimusta ei ole mielekästä tehdä pitemmälle. Tavoitteena on, että jatkossa Satavesitoiminta olisi osa kansalaistoimintaa ja viranomaistoimintaa ja toimenpiteissä keskityttäisiin vesimuodostumiin, joissa oikeasti tarvitaan toimenpiteitä. Toimenpiteillä tavoitellaan konkreettista. Mikä on jatkossa ryhmien kokoonpano, ei vielä osata sanoa. Erillinen Selkämeri-ryhmä tulee poistumaan, vaan Selkämeritoiminta sulautetaan valuma-alue toimintaan.

Heli Perttula kertoi myös Vaikuta vesiin –kampanjasta, johon voi tutustua Ympäristö NYT –sivujen kautta: <http://www.lounaistieto.fi/ymparistonyt/vaikutavesiin>

3. Mahdolliset muut asiat

Matti Jantunen LSVSY:ltä kertoi Eurajoessa tehtävään vedenlaatututkimukseen, jossa kanoottiin kiinnitetyn vedenlaatumittarin avulla tehdään Eurajoesta minuutin välein mittaus, jossa mitataan veden pH:ta ja sameutta. Tieto tuodaan paikkatieto-ohjelmaan. Mittauskampanjassa mukana ovat Länsi-Suomi, LSVSY ja Pyhäjärvi-instituutti.

Keskusteltiin Eurajoen ruoppauksesta, mutta sen etenemisestä ei ole tietoa.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen. Pyhäjärvi-instituutin osuus Satavesi-ohjelman toteuttajana päättyy nyt elokuun lopussa ja Sataveden tulevaisuudesta tiedotetaan, kun se on ajankohtaista.